

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Libri Decretalium invexere jus novum. Recentur varia innovationum
capita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

in Episcoporum potestate consistere, ab iis quoque ordinabantur post electionem à monachis celebratam. Quod locum habebat etiam quoad monasteria exempta; ut patet ex privilegio immunitatis & libertatis quod Episcopus Ambianensis cum consilio suorum collegarum concessit monasterio Corbeienfi anno D C X L I V in gratiam Regis Chlotarij fundatoris ejusdem monasterij. Quippe universa monasterij bona eximens ab Episcoporum potestate, monachorumque correctionem Abbati permittens, sibi tamen ac successoribus suis reservat ordinationem Abbatis: Cùm Abbas fuerit de seculo isto evocatus, quem unanimiter congregatio ipsius monasterij ex semetipsis bonum & dignum elegerint, data auctoritate à prefato Principe vel ejus successoribus, à nobis vel successoribus nostris absque ullo commodo secundum sanctos canones ordinetur.

XIII. Etate Ivonis Carnotensis; Abbates Gallicani confirmabantur & benedicebantur à suis Episcopis, quibus omnem subjectionem & obedientiam promittebant. At si Abbates forent exempti, & sedi apostolicæ immediate subiecti, benedictionem quidem ab Episcopo suo recipere debebant, non tamen ei professionem obedientiæ facere. Nam professio quam idem Ivo exegerat à Goffrido Abbate Vindocinensi inter ordinationis ejus solennia, cassata est ab Urbano secundo, ut scribit ipse Goffridus lib. I I. epist. x x v i i. Ius autem istud prorsus immutatum est quoad exemptos, qui, ut jure novo præscribitur, à Summo Pontifice confirmari debent.

lentur Reservationes & Gratias expectativæ; jûsque commune revocatur.

VII. Idipsum statuit Carolus VII. Et Concilium Basileense. Appellationes tamen reservantur sedis apostolicæ.

VIII. Ecclesia Gallicana amplexa est decreta Concilij Basileensis. Pragmatica Sanctio ob id edita Avarici Buturigum an. 1438.

IX. Quid in Decretis Basileensibus immutatum ab Ecclesia Gallicana, qua existimavit licere Principibus preces adhibere in electionibus Episcoporum.

X. Pragmatica Sanctio abolita diplomate Ludovici XI. Sed revocata, ob intercessionem Parliamenti Parisiensis. Abolita rursus auctoritate Concordatorum. Discrimen inter Pragmaticam & Concordatam. Eorum publicationi intercedunt Clerus & Parliamentum.

XI. Major regno utilitas emergit ex Concordatis quam ex Pragmatica Sanctione.

XII. Jus commune antiquum in edicto Caroli VI. intelligendum de jure Decreti & Decretalium. Idem dicendum de Pragmatica Sanctione B. Ludovici.

XIII. Rursus de discrimine quod intercedit inter Pragmaticam & Concordatam.

I. EX iis quæ supra dicta sunt colligere quivis potest synodos provinciarum, quæ propter ordinationes Episcoporum conveniebant, auctoritate Metropolitanorum fuisse congregatas, tum eis competitivè se examen decreti electionis factæ ab electoribus, sive à clero & populo facta fuerat secundum canonicas sanctiones, sive à Rege, sive tandem à solis Capitulis, confirmationem præterea Episcoporum pertinuisse ad Metropolitanum, Metropolitanum verò ad Episcopos comprovinciales. Sed & illud adnotatum est, contradictiones quæ oriuntur in electionibus, judicari solitas suprema Metropolitanum cum suis coepiscopis auctoritate, & synodos consuevisse admittere resignationes, translationes, & coadjutorias cum futura successione.

II. Libri Decretalium jus novum nobis invexere. Primum enim electiones ad triturræ forensis leges revocatae sunt. Nam cum adversus veterem disciplinam decretum fuisset electionem jus quoddam acquirere electo, quod jus ad rem vocari invaluit, hinc factum ut quoties vota eligentium in duas partes se dividerant, aut varietas opinionum sive nullitas quæpiam incidisset, litis istius judicium ad Metropolitanum pertineret, qui tamen eam definire non posset nisi post contestationem; tum appellationes ad sedem apostolicam introductæ sunt, ingentium sumptuum & incredibilium morarum materia. Secundò, si electores essent negligentes, aut si scienter aliquam personam incapacem elegerant, vel aliquid eorum omisissent quæ necessaria sunt ad hoc ut

Vide lib. 3. c. 5. §. 4.

C. Quæquam. de elect. in vi. de cap. Quia propter. cod. ut.

Cc ij

C A P V T IX.

Synopsis.

I. Proponitur synopsis eorum quæ superioribus capitulis explicata sunt.

II. Libri Decretalium invexere jus novum. Recensentur varia innovationum capita.

III. Iura sedis apostolicæ, quoad hac, immensum aucta sunt ope Reservationum.

IV. Ecclesia Gallicana invehitur in Reservationes & Gratias expectativas. Ac remedium adhibet.

V. Joannes XXIII. ea de causa misit in Gallias Cardinalem Pisanum, qui omnia turbavit. Hinc factum ut renovata sint decreta Ecclesie Gallicane. Quæ Legatos misit ad Concilium Constantiense; quibus mandatum est ut ab eo peterent confirmationem deliberationum Ecclesie Gallicane. Sed eorum petitionem eludere Concilium & Martinus quintus.

VI. Edictum anni 1418. est magni momenti. Quippe latum post electionem Martini V. Eo abo-

Tom. II.

Idem est to. I. Concil. Gallie.

In ep. 71. & 88.

V. Gloss. Pragmatica. Sanct. Tit. De Elect. verbo Primus.

electio rite celebrata dici possit, tum verò jure eligendi privabantur, & integra episcopatus collatio ad Summum Pontificem devolvebatur. Et hæc est una ex Reservationibus quæ sunt in Corpore Juris. Tertio, Metropolitanis interdictum est universis functionibus episcopalibus donec Pallium receperint; præter juramentum fidelitatis ei simile quod vassallus domino suo præstare tenetur, quod unà cum formula introductum est. Quarto, sedi apostolicæ reservatum est jus admittendi cessiones episcopatum, decernendique translationes & coadjutorias cum futura successione.

C. Si eo tempore.
De elect. in sexto.

III. Sed jura illa immensum auxit Bonifacius VIII. qui sedi apostolicæ reservavit provisionem Ecclesiarum quæ in Curia Romana vacarent, sive illæ cathedrales essent, sive abbatiales, aut alius generis. Sequentes autem Pontifices fuere paulò audaciores; cum eidem sedi specialibus primum rescriptis, tum in Regulis Cancellaria, reservarunt provisionem omnium Ecclesiarum cathedralium & aliorum Beneficiorum quibus provideri consueverat per electionem, per universum orbem Christianum. Vnde factum ut provisio Papæ in Bullis ejus contenta vim obtineat electionis & confirmationis, Nam quoad consecrationem, eam committit tribus Episcopis in partibus, nulla facta mentione Metropolitanis.

IV. Tantum veteris consuetudinis contemptum ferre non potuit Ecclesia Gallicana, libertatis suæ conservandæ avidissima. Nam licet Benedicto XIII. in schismate adhereret, noluit tamen committere ut in ejus gratiam ruere pateretur causam publicam religionis. Atque ut malo illi canonice remedium adhiberi posset, Carolus VI. conventum Ecclesie Gallicanæ coëgit Parisiis anno MCCCXVI. exeunte; in quo Advocatus Regius repræsentavit confusionem ab aliquot annis introductam à Summis Pontificibus circa provisionem Prælatorum & aliorum Beneficiorum, ob Reservationes & Gratias expectativas; quæ electiones adimebant Capitulis, & collationes Ordinariis, in contemptum decretorum Conciliorum generalium: unde sequebantur immensa damna, & perniciis irreparabilis, quorum capita singillatim recensuit. Itaque in eo Concilio nationali decretum est ut deinceps obtineret forma in statutis Conciliorum generalium & decretis sanctorum patrum præscripta, tam in provisionibus Ecclesiarum cathedralium & collegialium quam aliorum Beneficiorum secularium & regularium quibus per electionem consue-

T. V. 11. Libert.
Ecc. Gallic.
num. 9.

verat provideri, nimirum ut electionum jura ubique obtinerent. Quoad alia verò Beneficia, statuerunt ut iis provideretur per collationem, præsentationem, & institutionem, ab iis quibus jus illud competebat ex jure communi, privilegio, aut consuetudine. Reservationes autem à Summo Pontifice aut ejus auctoritate factas, Gratias item expectativas, in universum sustulerunt, donec aliter statueretur in Concilio generali legitime celebrando, cujus ordinationi se Gallicana Ecclesia submitit. Statim verò Regem adeunt, orantque ut deliberationem hanc gratam ratamque habere velit, & ut eos, quantum in ipso erat, prisce libertati jurisque communis dispositioni restitueret quoad capita illa, eosque in ea libertate conservaret, amotis prorsus omnibus impedimentis. Rex verò, ex sententia Consilij sui, deliberationem illam, utpote decretis Conciliorum generalium consentaneam, ratam habens, decrevit, quantum in ipso erat, ut Ecclesie & personæ ecclesiasticæ regni hujus restituerentur, quoad hoc, & conservarentur in sua antiqua libertate & in dispositione juris communis. Mandat Curie Parlamenti, Ballivis, Seneschallis, & aliis Officiariis, ut secundum formam superius præscriptam personas ecclesiasticas frui faciant jure electionis, collationis, & præsentationis, & ut contradictiones omnes amoveant, & contravenientes puniant, cujuscunque qualitatis & conditionis existant.

V. Sed persuasio quæ in Gallia invaluerat, futurum ut Pontifex, audita hac deliberatione, sponte sua his malis mederetur, edicti hujus publicationem differri suavit per biennium, id est, à die XVIII. Februarii anni millesimi quadringentesimi sexti, usque ad decimam quintam Maij anni millesimi quadringentesimi octavi. Eo enim die Princeps Parlamenti Curiam ingressus, edictum illud se præsentè publicari iussit: cujus tamen executio dilata fuit, ob spem quam præceperant fore ut brevi Concilium generale celebraretur. Interim Papa Ioannes XXIII. ad summum pontificatum evectus, missa ad eum amplissima legatione sollicitatus est ut tot malis remedium adhiberet. Ipse verò se ea de causa missurum esse Cardinalem Pisanum pollicitus est: qui cum in Gallias pervenisset, edictorum executionem impedire potius conatus est quam mederi malis quibus Ecclesia Gallicana miserè opprimebatur. Quod Regem impulit ut literas ad Parlamentum scriberet anno MCDXII. quibus consilium ejus exquirebat circa ea quæ fieri conveniebat in hoc negotio. Parlamentum verò respondit, edi-

T. V. 11. Libert.
Ecc. Gallic.
num. 11.